

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

50

Brno 2009

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 50
Volume 50

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttka, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Fotografie levalloiského hrotu nalezeného při výzkumu paleolitické lo-
kality Tvarožná-Za školou. Srov. studii P. Škrdly a kol. obr. 5:1. Foto
J. Špaček.

*A foto of the Levallois point found in the Paleolithic site Tvarožná-
Za školou. See the study of P. Škrdla et. al. Fig. 5:1. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2009

Copyright ©2009 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

neolitu, eneolitu. Kromě keramiky se v sondě A, na povrchu vrstvy 3, nacházela také čepelka ze silicitu se srpovitým leskem. Ve stejné vrstvě byl nalezen i drobný výrobní odpad z těžé suroviny.

Získaný materiál je pro nás důležitým zjištěním dokládajícím pravěké osídlení z území historického centra města, kde takové nálezy doposud chyběly.

Martin Bajtík

Resumé

Mohelnice (Bez. Šumperk). Třebovská Strasse, Parz. Nr. 240. Neolithikum/Äneolithikum. Siedlung, Sondierungsgrabung.

MOŘICE (OKR. PROSTĚJOV)

„Pololány u studánky“. MMK. Sídliště. Záchraný výzkum.

Během záchranného archeologického výzkumu souvisejícího s budováním východního obchvatu obce Mořice (podrobnější charakteristika lokality viz oddíl Doba římská a stěhování národů) byly zachyceny doklady osídlení náležející kultuře s moravskou malovanou keramikou. Byla zastoupena nejen jednou ze sídlištních jam, ale i častou intruzí její keramiky v sídlištních objektech reprezentujících mladší osídlení místa.

Pavel Fojtík

Resumé

Mořice (Bez. Prostějov). „Pololány u studánky“. MBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

MOSTKOVICE (OKR. PROSTĚJOV)

„V loučkách“. LnK. Sídliště. Záchraný výzkum.

Poloha „V loučkách“ se nachází severovýchodně od dnešních Mostkovic, vpravo od silnice směřující k městu Prostějovu. Archeologické objekty se soustřeďují v bližším okolí čerpací stanice pohonných hmot EUROOIL, při jejíž rekonstrukci na podzim roku 2003 bylo také prvně prokázáno neolitické osídlení místa (NZ ÚAPP Brno, č. j. 198/03; Čižmář, Geislerová 2006, 233; Fojtík 2004). Jedná se o rovinnou polohu rozloženou na pravém břehu říčky Hloučely s nadmořskou výškou v rozmezí 244–250 metrů. Na ZM ČR 1:10 000, list 24-24-06, místo výzkumu najdeme v okolí bodu o souřadnicích 463 mm od Z a 40 mm od J s. č.

V měsíci květnu 2008 zde probíhaly zemní práce související se stavbou „Domamyslice, VN, TR, NN, 20 RD, k. ú. Mostkovice“ pro investora E.ON Česká republika. Liniové výkopy narušily zásypy několika objektů, z nichž jeden poskytl velmi skromný soubor keramických fragmentů náležejících rámcově do II. stupně kultury s lineární keramikou.

Literatura

Čižmář, M., Geislerová, K. (eds.) 2006: *Výzkumy – Ausgrabungen 1999–2004*. Ústav archeologické památkové péče Brno, Brno.

Fojtík, P. 2004: Mostkovice (okr. Prostějov), čerpací stanice pohonných hmot EUROOIL. *Přehled výzkumů* 45 (2003), 128–129, Brno.

Resumé

Mostkovice (Bez. Prostějov). „V loučkách“. LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

OLOMOUC (K. Ú. TOPOLANY U OLOMOUCE, NEŘEDÍN, OKR. OLOMOUC)

Ulice brý Čapků. Neolit. Sídliště. Záchraný výzkum.

V trase výkopu ST VIII pro kanalizační potrubí v intravilánu obce Topolany byly na profilu zachyceny dva pravěké objekty. V sídlištní odpadní jámě – výkop 1503, v blízkosti Křelovského potoka, se nacházely fragmenty lineární keramiky.

Miroslava Plašňáková

Resumé

Olomouc (Kataster Topolany bei Olomouc, Bez. Olomouc). Neolithikum. Siedlungsabfallgrube. Rettungsgrabung.

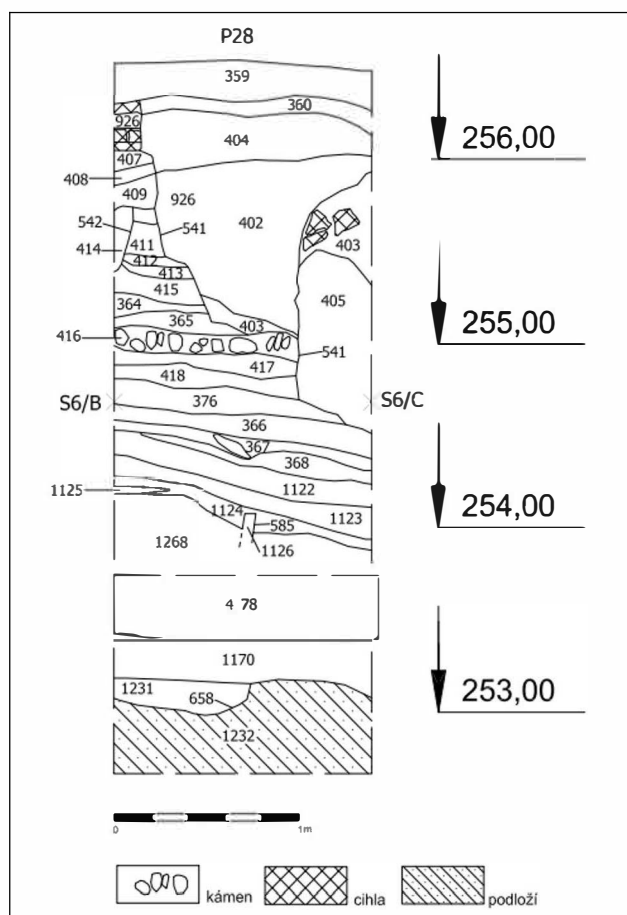
OPAVA (K. Ú. OPAVA-MĚSTO, OKR. OPAVA)

Mnišská ulice, parcela č. 357/2. LnK. Sídliště. Záchraný výzkum.

Předstihový záchranný archeologický výzkum (č. akce NPÚ Ostrava 49/05) prováděný ve čtyřech etapách proběhl v časovém rozmezí od 15. 8. 2005 do 7. 8. 2008 v místě vnitrobloku mezi ulicemi Mnišská a Mezi trhy. Zkoumané místo se nachází na mapě ZM ČR 1 : 10 000, list 15-32-19, identifikační koordinát 268:291.

V místech budoucího trativodu gravitační kanalizační stoky bylo vytyčeno osm sond (S1–S8) a byl proveden archeologický výzkum. Celková délka sond byla okolo 40 m, průměrná šířka 1,8 m a hloubka od 2,5 m do 7 m.

Mimo novověkých a středověkých archeologických situací (viz kapitola Středověk–Novověk, Opava, Mnišská ul., parcely č. 363, 357/2) byl v sondě S6 zachycen i horizont dvou pravěkých kulturních vrstev (obr. 11. Na JZ konci sondy se po rozebrání středověké jímky ukázal ještě malý prostor (cca 1,4 × 0,4 m) k prozkoumání. Pod silnou hlinitou vrstvou s. j. 478 se objevil cca 3,1 m pod stávajícím povrchem horizont 0,2 m mocné šedohnědé jílovité hlíny s. j. 1170 ležící na sprašovém podloží, jejíž povrch se nacházel cca 253,4 m n. m. Kulturní vrstva obsahovala menší počet nezdobených keramických fragmentů

Obr. 11: Opava. Mnišská ulice. JZ profil P28 sondy S6. Fig. 11: Opava. Mnišská Strasse. JZ Schnitt P28 der Sonde S6.

kultury s LnK. Pod touto uloženinou byla také zachycena část mělkého objektu (zjištěná hloubka max. 0,2 m) zahloubeného do podloží, který neobsahoval žádné nálezy. Podle stratigrafie by tento výkop mohl náležet též do kultury s LnK. Povrch uloženiny byl kontaminován eneolitickou keramikou patřící do kulturní vrstvy s. j. 478 ležící nad ní (viz kapitola Eneolit, Opava, ul. Mnišská, parcela č. 357/2).

Pokud se nejednalo o druhotné přemístění nalezených keramických fragmentů v eneolitu, lze předpokládat, že zde byla zachycena sídlištní aktivita kultury s LnK, kterou potvrzují i starší archeologické výzkumy prováděné v centru Opavy poblíž tohoto místa.

Pavel Malík

Resumé

Opava (Kataster Opava-Město, Bez. Opava). Mnišská Strasse. LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

OPAVA (K. Ú. KATEŘINKY U OPAVY, MALÉ HOŠTICE, OKR. OPAVA)

„Na hoštických lukách“. LnK. Sídliště. Záchranný výzkum.

V únoru až září roku 2008 probíhal v místě záchranný archeologický výzkum vyvolaný stavebními pracemi spo-

jenými s realizací komunikace – spojky S1. Výzkum zachytil rozsáhlé polykulturní sídliště, jehož součástí bylo také 17 zahloubených jam, které lze na podkladě keramického materiálu datovat do mladšího období vývoje kultury lidu s lineární keramikou.

Jiří Juchelka

Resumé

Opava (Kataster Kateřinky bei Opava, Malé Hoštice, Bez. Opava) „Na hoštických lukách“, LBK, Siedlung. Rettungsgrabung.

OPAVA (K. Ú. KATEŘINKY U OPAVY, MALÉ HOŠTICE, OKR. OPAVA)

„Na hoštických lukách“. Hornoslezská lengyelská skupina. Sídliště. Záchranný výzkum.

V únoru až září roku 2008 probíhal v místě záchranný archeologický výzkum vyvolaný stavebními pracemi spojenými s realizací komunikace – spojky S1. Výzkum zachytil rozsáhlé polykulturní sídliště, jehož součástí bylo také 46 zahloubených jam, které lze na základě keramického materiálu datovat do průběhu II.–IV. fáze HLS. Na sídlišti byl také zachycen pohřeb z přelomu II. a III. fáze HLS, jehož součástí byla mísa na nožce, drobná nádobka a hlazená sekerka.

Jiří Juchelka

Resumé

Opava (Kat. Kateřinky bei Opava, Malé Hoštice, Bez. Opava) „Na hoštických lukách“, Oberschlesischen Gruppe der Lengyel-Kultur, Siedlung. Grab. Rettungsgrabung.

OPAVA (K. Ú. KYLEŠOVICE, OKR. OPAVA)

Josefská ulice. Kultura s lineární keramikou. Sídliště. Povrchový sběr.

Lokalita se nachází v Opavě-Kylešovicích v nadmořské výšce asi 250 m n. m. na mírném svahu pozvolna klesajícím k jihu k řece Moravici, která teče asi 500 m od námi sledované polohy. Jako první na existenci pravěké lokality na Josefské ulici upozornila V. Šikulová v roce 1968. Na základě nevýrazného keramického materiálu ovšem nemohla lokalitu blíže kulturně zařadit (Šikulová 1970, 12). V červnu roku 2008 provedl autor příspěvku v okolí Josefské ulice povrchový průzkum s cílem starší zprávu ověřit. Podařilo se mu nalézt necelé dvě desítky artefaktů. Keramiku reprezentuje deset střepů, které můžeme zařadit do mladšího stupně kultury s lineární keramikou (obr. 12). Kamennou štípanou industrií zastupuje pouze šest úštěpů, z nichž je jeden reparační.

Popisovaná lokalita nepředstavuje jediné sídliště kultury s lineární keramikou na katastru Kylešovic. Na sklonku 60. let minulého století uváděl L. Jisl další